

תפ"ח 38312/09/13 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בנצרת

09 פברואר 2014

תפ"ח 38312-09-13 מדינת ישראל נ' פלוני(עציר)

בפני כב' סגן הנשיא ד"ר אברהם אברהם, אב"ד
כב' סגן הנשיא בנימין ארבל
כב' השופטת אסתר הלמן
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
פלוני

נוכחים:

מטעם המאשימה - עו"ד עינת גוטסמן-סער

מטעם הנאשם - עו"ד עופר סבו

הנאשם בעצמו, באמצעות הליווי

גזר דין

כב' סגן הנשיא ד"ר א' אברהם

פתח דבר

1. במרכזו של סיפור מצמרר שהובא לפנינו עומדת ילדה רכה בשנים, שהנאשם, הנשוי לאחותה של אָמָה, ומבוגר ממנה בכחמשים שנה, המיט חורבן על חייה. מאז היתה בת שבע, ומשך כחמש שנים, נהג הנאשם לגעת בה, ללטף את גופה, למשש את חזקה ואת אבר מינה, לנשקה על פיה ועוד כיוצא באלה מעשים שהנאשם כפה עליה. מעשיו לא נפסקו כי אם לאחר שהילדה בגרה קמעא ואזרה אומץ וסיפרה לְאָמָה אודות מעללי דודה, שאז נעצר הנאשם, ועתה הוא עומד ליתן את הדין על מעשיו. משפטו נסתיים כלעומת שהחל, באשר בפתח המשפט הגיעו בעלי הדין לידי הסדר טיעון, בגדרו הודה הנאשם והורשע במעשים שיוחסו לו (בכתב אישום מתוקן). בכך נמנעה עדותה של הילדה בפנינו, על כל הקושי הכרוך בכך. יחד עם זאת אמרה הילדה דברים אחדים לפנינו במסגרת הדיון בעונשו של הנאשם, תמונה בלתי נשכחת, שלא הותירה איש באולם המשפטים אדיש. מייד כשהחלה בדבריה התמוטטה הילדה בבכי מר, כשהיא מטיחה בנאשם כי הרס את חייה. תמונה זו הותירה בנו רושם עז של מי שהפכה לשבר כלי, לאחר שמשך שנים עשה בה דודה מעשים, שהותירו צלקות בנפשה. תקוותנו כי יעלה בידה להירפא ולשקם את חייה, חיים שהנאשם פצע בהם פצע עמוק,

עמוד 1

במעשים שאין אנו מוצאים מלים הולמות דיין בכדי לתאר את סלידתנו מהם.

האישום

2. את דברינו נפתח בתיאור מעשיו של הנאשם, כפי שהובאו בכתב האישום המתוקן:

3. כתב האישום פותח בתיאור כללי של מעשי הנאשם (1950), והריהו נשוי לאחותה של אם הילדה (2002). בין השנים 2009 ל-2013 נהג הנאשם לנצל מפגשים עם הילדה, בביתו, בביתה ובמקומות אחרים, על מנת לגעת בגופה, בין היתר בחזק ובאיבר מינה, נהג לנשקה על פיה וללקק ולמצוץ את חזק. בחלק מן המקרים הוא נהג לפתוח את רוכסן מכנסיה, להחדיר את ידו ולגעת באיבר מינה ובישבנה. הוא גם הכניס את ידיו לתוך חולצתה ונגע בכוח בחזק, עד כי הסב לה כאב. לעיתים הוא איגרף בכוח את ידה והחדיר לתוכה את אצבעו, כשהוא מכניסה ומוציאה באופן המדמה תנועת משגל. במספר הזדמנויות החדיר הנאשם את ידו לתוך מכנסיו שלו ונגע באיבר מינו בנוכחות הילדה, ואחר כך נגע באיבר מינה. במקרים אחרים הוא אילץ את הילדה לשבת עליו, אחז את איבר מינו בידו והושיב אותה על איבר מינו כשהוא מחכך את איבר מינו בישבנה ומסב לה כאב. בחלק מן המקרים הוא נגע גם באצבעו בישבנה של הילדה והסב לה כאב.

4. כתב האישום מוסיף ומתאר, כי במועד כלשהו, עת היתה הילדה כבת 10 שנים, הורה לה הנאשם, בעת ששיחקה עם נכדיו בביתו, לשבת עליו. הוא אחז באיבר מינו והושיבה על איבר מינו. כאשר ניסתה הילדה להימנע מלשבת על איבר מינו אחז הנאשם במתניה ומשך את גופה אליו עד שהיא חשה את איבר המין הזקור בישבנה, והדבר הסב לה כאב עז. בהמשך הוא גם נגע בישבנה מעל מכנסיה, והסב לה כאב.

5. עוד מוסיף כתב האישום ומתאר, כי במועד כלשהו בשנת 2013, בעת שהסבה המשפחה המורחבת (כל אחיה של אם הילדה ובני משפחותיהם) לסעודה בביתה של הילדה, נגע הנאשם בגופה של הילדה באמצעות רגלו וידו מתחת לשולחן.

6. אירוע נוסף המתואר בכתב האישום ארע ביום 5.9.2013, כאשר הילדה ואמה התארחו בבית הנאשם. בעת שישבה הילדה בספת הסלון התקרב אליה הנאשם מאחור, ליטף את שעררה, את פניה ואת גופה בכוח, ומישש את חזק ואת איבר מינה בכוח. הוא הפשיל את חזייתה ואת חולצתה, נגע בחזק, ליקק ונישק את פטמותיה וניסה לנשקה על פיה. היא ניסתה להודפו בידה וביקשה כי יחדל ממעשיו. הוא נטל אחת מידיה, איגרף אותה בכוח, והחדיר את אצבעו לתוך כף ידה המאוגרפת שוב ושוב, כמדמה תנועת משגל. בהמשך הוא התיישב לצידה, פתח את רוכסן מכנסיה והפשילם, החדיר את ידו מתחת למכנסיה ותחתוניה, ונגע ומישש את איבר מינה ואת ישבנה, כשהוא מסב לה כאב עז.

כל האירוע שתיארנו עתה התרחש, כאמור, בסלון ביתו של הנאשם, כאשר שאר בני המשפחה מצויים במטבח. כיוון שחשש שמעשיו ייחשפו הלך הנאשם מידי פעם למטבח, אחר כך חזר לסלון ושב למעשיו בילדה, ליטף את גופה, נגע, ליקק ונישק את חזק, וליטף את איבר מינה. כל אימת שניגש הנאשם למטבח ניסתה הילדה לתקן את מלבושיה הפרומים והסתורים במהירות, אך לא היה בידה סיפק לעשות כן בטרם שב הנאשם, וכאמור חזר על מעשיו. הילדה ניסתה להתנגד למעשיו של הנאשם, ביקשה כי יחדל וניסתה לקום ממקומה ולתקן את בגדיה הסתורים, אך הנאשם השתיק אותה, אחז בידה בכוח, הצמידה לספה והמשיך לגעת בגופה ובאיבר מינה בכוח, ואמר לה כי הוא אוהב אותה. הוא אחז בכוח בכף ידה המאוגרפת והחדיר לתוכה את אצבעו בתנועת משגל, כשהוא מסב לה כאב.

7. את כל המעשים הללו עשה הנאשם לשם גירוי, ביזוי וסיפק מיני, ובניגוד לרצונה של הילדה. היא ביקשה ממנו

כי יחדל מן המעשים, ניסתה להתנגד למגעו, אך זה בשלו. על כל חטאיו אלה הוא הוסיף הוראה לילדה, לבל תספר לאיש את אשר הוא מעולל לה.

8. זהו סיפור המעשה שסופר בכתב האישום המתוקן, ובגינו הואשם הנאשם בעבירות מין במשפחה - מעשים מגונים (מקרים רבים) (ס' 351(ג)2 + 348(ב) + 345(ב)1 + 345(א)1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ("חוק העונשין" או "החוק"), ושיבוש מהלכי משפט (ס' 244 לחוק).

הסדר טיעון

9. בפתחו של המשפט הודיעו בעלי הדין כי הגיעו לידי הסדר טיעון, לפיו תוקן כתב האישום (לפי התיאור שהובא מעלה). הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן, ונתבקשה הכנתם של תסקיר מבחן לנאשם ותסקיר נפגעת עבירה לילדה. בגדרו של הסדר הטיעון לא הסכימו בעלי הדין על העונש שיושת על הנאשם. הם הותירו את המלאכה לבית המשפט, לאחר שיטענו כל אחד לפי טעמו. עוד הוסכם, כי בעת הדיון יינתן לאחד מבני משפחת הילדה לומר את דברו בפני בית המשפט.

תסקיר מבחן לנאשם

10. בחלקו האחד מתאר תסקיר המבחן בפירוט את תולדות חייו של הנאשם ואת הרקע האישי והמשפחתי שלו. עניין לנו באדם כבן 64 שנה, אב לחמישה ילדים וסב לעשרה נכדים. בגיל 16 שנה יצא לעבודה, אחר כך התגייס לצבא ועם שחרורו המשיך ועבד במקומות עבודה שונים. בין היתר הוא שירת בצבא הקבע משך חמש שנים. משנת 1980 ועד למעצרו הנוכחי הוא עבד במפעל אחד ברציפות.

11. חלקו האחר של התסקיר מתאר את התרשמותו של קצין המבחן מן הנאשם ויחסו לעבירות שעבר. הקצין מתאר בתסקירו, כי הנאשם מציג את הקושי אליו הוא נקלע בעקבות הפרשה, והוא עסוק כל כולו במחיר הכבד שיהא עליו לשלם, וכל אלה מוצגים על ידי הנאשם על רקע "עברו המעולה" וחיי "משפחה לתפארת", כלשונו של הנאשם.

12. ביתר פירוט נתאר, כי הנאשם נטל אחריות על מעשיו באוזני קצין המבחן, כשהוא בוכה ומבטא חוסר אונים ואומללות, לצד קושי לעמוד על המניעים שעמדו מאחורי מעשיו. הנאשם עסוק היה (בשיחתו עם הקצין) בהצגת פסאדה חיובית, כשהוא מגלה קושי להיות במגע עם חלקים פוגעניים בתפקודו, הבאים לידי ביטוי בביצוע העבירות. הנאשם לא פנוי היה להעריך את ההשלכות של מעשיו על הילדה, ולגלות אמפטיה אמיתית כלפיה, כך קצין המבחן בתסקירו. את מעשיו במתלוננת הוא מסביר בכך שגדל כיתום, עם חסכים באהבה וחום, ולכן ביקש לתת לילדה יחס קרוב ומפנק, כיוון שגדלה בלא סב. קצין המבחן בדיעה, כי דברי הנאשם הם בבחינת טעות בחשיבה, ומתן פירוש נורמטיבי להתנהגות סוטה. לשאלה אם לדעתו הסב לילדה נזק הוא ציין בפני הקצין, כי מדובר בילדה חזקה, ולכן אין הוא סבור כי היא נפגעה. עם זאת ציין הנאשם באוזני קצין המבחן, כי הוא טעה ואין בכוונתו "לגלגל את המקרה על הילדה", כלשונו.

13. ועוד מצינו בתסקיר, כי הנאשם שולל כל פגם בחיי המין שלו, והוא מתאר את יחסיו עם אשתו כתקינים. הוא שלל כל סטיה מינית בתפקודו, ובתוך כך שָׁלַל דחפים מיניים מוגברים ובלתי נשלטים, משיכה לקטניות או לילדות.

14. נוסף על אלה מתאר קצין המבחן מינימליזציה שעושה הנאשם אודות חומרת מעשיו, כשהוא עסוק בתיאור

התנהלות נורמאלית במערכות חיי השונות, איש משפחה חם, אוהב ואחראי, כשהוא שולל כל בעייתיות אצלו.

14. קצין המבחן מציין עוד בתסקירו, כי הוא מזהה במעשי העבירה של הנאשם יסודות חזרתיים, ניצול ותעוזה, וכל זאת משום ריבוי המעשים שעשה בילדה, והעובדה שהם נעשו במקומות רבים, לעיתים בנוכחותם של אחרים בחדר סמוך. יש בכך כדי להצביע על הסלמה וקושי לשלוט בדחפיו, כך קצין המבחן.

16. ועוד ראינו בתסקיר המבחן, כי הנאשם תיאר את מעשיו בילדה כ"ליטוף", וכי לא הבחין בכל גילויי מצוקה מצדה. הקצין מציין, כי דברים אלה מצביעים על כי הנאשם פעל מתוך טעויות חשיבה המאפיינות עברייני מין, טעויות המאפשרות להם להפחית מתחושת האשמה.

17. סיכומו של תסקיר לא שולל קצין המבחן סיכון לביצוע עבירות מין דומות על ידי הנאשם, בטרם יעבור טיפול ייעודי בתחום עבריינות המין. משום חומרתם של המעשים המיוחסים לו, בהם ניתן לזהות יסודות של קושי בשליטה בדחף מיני, תוך ניצול מעמדו כלפי הילדה ופערי הגילאים ביניהם, התייחסותו המצומצמת לעבירות ומידת האחריות שהוא מגלה, אין קצין המבחן מוצא להציע לבית המשפט המלצה טיפולית. זו תיבחן, מן הסתם, בידי הגורמים המתאימים בשירות בתי הסוהר, כך מסיים קצין תסקיר המבחן את דבריו.

תסקיר נפגעת עבירה

18. בגדרו של הסדר הטיעון הוכן תסקיר נפגעת עבירה ביחס לילדה. מפאת צנעת הפרט שלה ושל משפחתה, ולפי בקשתה של עורכת התסקיר כי דברים שנכתבו בו לא יובאו לידיעת הנאשם, אנו נימנע מלפרוש בפירוט את הדברים שעלו בתסקיר.

19. בתמצית רבה נציין, כי התסקיר מתאר את הרקע האישי והמשפחתי של הילדה, ואת הקשר ההדוק שהיה בין משפחתה לבין משפחת הנאשם, בו היא ראתה כסבא, ונכדיו ונכדותיו היו לה לחברים הקרובים ביותר. על רקע זה מתעצמת הפגיעה שחוותה וממשיכה לחוות הילדה בעקבות מעשיו של הנאשם בה. היא ומשפחתה מצויים בטיפול כיום, כשהמטפלים מזהים סימנים לפוסט-טראומה עם תחושות דיכאון אצל הילדה, מחשבות חודרניות וקושי להירדם, קושי להיוותר לבדה, מחשבות אודות התקופה הקשה שעברה, סיוטים בהם מופיע הנאשם, כאבים פיזיים באבר המין ועוד. מצבה הרגשי והנפשי קשה מאוד, ויתכן והיא נפגעה פגיעה אורגנית. עולמה החברתי הצטמצם, והיא כמעט ואינה יוצאת לבלות עם חברים. מעשי הנאשם גרמו לה נזק רגשי ונפשי גדול, שחלקו בלתי הפיך. היא עשויה לסבול מפגיעה באינטימיות, בקיום יחסי מין ועוד. היא חוותה טרגדיה אישית ומשפחתית, שגרמה לפירוק מערכת יחסים של משפחה מורחבת, מלוכדת וחמה, לצד ניפוץ של מערכת אמונות, ערכים, היסטוריה משפחתית, חוויות, זכרונות ואירועי חיים שנשזרו זה בזה לאורך שנים, והפכו להיות תבנית נוף מולדתה ותשתית מרקם חייה של ילדה צעירה. כיום היא חיה במציאות כאוטית, מבלבלת, לא ברורה ולא יציבה.

20. התסקיר מסכם את דבריו בכך, שמצבה הקשה של הילדה מחייב המשך טיפול אינטנסיבי וארוך טווח. מצפה לה, לילדה האומללה, מסע החלמה ארוך וקשה.

טענות המאשימה לעונש

21. בטיעוניה עמדה התובעת המלומדת על הפגיעה בערכים החברתיים שבמעשי הנאשם. היא עמדה על הפגיעה

הקשה בילדה, פגיעה שנמשכה שנים. היא עמדה על חומרתם המופלגת של מעשי הנאשם, חומרה המתעצמת נוכח היחסים שבינו לבין קרבנו, ונוכח גילה הצעיר כל כך של הקרבן לעומת גילו של הנאשם. הנאשם פגע בשלמות גופה ובנפשה של הילדה, רמס את הערכים הבסיסיים ביותר של התא המשפחתי, ופעל באופן המנוגד ליצר אנושי, כשהוא שולל מקורבנו את זכותה להיות מוגנת בביתה ובקרב משפחתה, כך התובעת בטיעוניה. התובעת עמדה עוד על החומרה המיוחדת בה רואים בתי המשפט את ההתעללות המינית בתוך התא המשפחתי, דרך שגרה ולאורך שנים. היא ציינה את הקשיים שחוותה הילדה משך כל אותן שנים, כשהנאשם מנצל את גילה הרך ואת האמון שהיא נתנה בו, כמו גם את מרותו וסמכותו כלפיה, ההבדל ביחסי הכוחות הדרמטיים ביניהם בשל פער הגילאים העצום, את תלותה כמי שראתה בו דוד מיטיב, ואת כל אלה הוא עשה על מנת לבוא על סיפוקו המיני, תוך פגיעה קשה בילדה הרכה-בשנים.

22. נוכח כל הדברים הללו מציעה התובעת המלומדת לקבוע את מתחם הענישה ההולם בין 8 ל-13 שנות מאסר בפועל. בגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה מבקשת התובעת להביא בחשבון השיקולים את האמור בתסקיר המבחן, ממנו היא למדה כי הנאשם מציג פסאדה חיובית, בלא גילוי רגשי אמפטיה כלפי הילדה, כשהוא ממעיט מחומרת מעשיו. נוסף על כך סבורה התובעת, כי אין ליתן משקל של ממש להודאתו של הנאשם, נוכח העובדה שהודאתו לא באה מתוך הכרה כנה ואמיתית בפסול שבמעשיו. על כל אלה היא מוסיפה, כי אין ליתן משקל של ממש לעובדה שאין בעברו של הנאשם הרשעות בפלילים. לשיטתה, את ריבוי הפגיעות בילדה, שנעשו משך כחמש שנים, יש לראות כשקולים לעבר פלילי מכביד. היא מצביעה גם על הצורך בהרתעתו האישית של הנאשם והרתעת הרבים. סיכומו של טיעון שבא מפי התובעת, היא מבקשת לגזור על הנאשם עונש שיימצא בצידו הגבוה של המתחם אותו היא מציעה. נוסף על כך היא מבקשת לפסוק פיצויים בסכום הולם לילדה-המתלוננת, כשהיא עומדת על החשיבות שבפסיקת פיצויים בעבירות מן הסוג בו עסקינן. לצד עונשים אלה מבקשת התובעת לגזור על הנאשם מאסר על תנאי וקנס.

טענות הנאשם לעונש

23. בטיעונו לעונש הדגיש הסיניגור המלומד את נסיבותיו האישיות של הנאשם, אותן פרשנו למעלה (מתוך תסקיר המבחן), ובתוכן גילו, היותו איש משפחה, אב לילדים וסב לנכדים, שמשך כל חייו ועד למעצרו עבד באופן מסודר במפעל, לשביעות רצון מעבידיו.

24. לכך מוסיף הסיניגור המלומד את סיכויי שיקומו של הנאשם, שלטעמו הינם בעלי פוטנציאל גבוה להצלחה. הנאשם מבקש, כך הסיניגור, לקבל טיפול מקצועי הולם לבעיה בה הוא לוקה, כשמשפחתו וחבריו נכונים להתגייס על מנת לסייע לו בשיקומו.

25. נוסף לאלה עמד הסיניגור על כך שלנאשם אין כל הרשעה בפלילים, הוא הודה מייד בתחילת משפטו וכך חסך זמן שיפוטי, ומנע מן הילדה להעיד בבית המשפט, על כל הקושי הנלווה לכך. הוא נטל אחריות מלאה למעשיו, כך הסיניגור בטיעונו. לכך הוא מוסיף את הקושי שמעמידה בפניו השהות בבית המעצר מזה חודשים רבים. אין הוא אדם בריא, כי אם סובל מסכרת, הוא נפצע בעבר וסובל משברים באגן, עבר ניתוח לכריתת בלוטת התריס, וסובל ממחסור בסחוס בין החוליות.

26. ככל הנוגע למתחם הענישה ההולם טוען הסיניגור, כי מעשיו של הנאשם "אינם ברף הגבוה של מעשים מגונים" כלשונו. הוא מפנה לפסיקת בתי המשפט, שגזרו על מעשים דומים מאסרים לתקופות קצרות בהרבה מן התקופה שטוענת לה התובעת. לצד כל אלה סבור הסיניגור, כי נוכח שיקולי השיקום הגבוהים יש לסטות ממתחם הענישה ההולם לקולה (אם כי אין הוא מציע מהו המתחם ההולם לפי ראות עיניו שלו). הוא סבור, סיכומם של דברים, כי על בית

המשפט להסתפק בגזירת עונש מאסר, שיחפוף באורח מלא את תקופת המעצר בה שהה הנאשם, ולחילופין להסתפק במאסר לתקופה קצרה, בצידו התחתון של מתחם הענישה.

עדויות אופי

27. במסגרת הדין בעונשו של הנאשם העיד לטובתו מעבדיו באותו מפעל שנזכר מעלה, שתיאר אותו כאדם אחראי, שעשה את עבודתו לשביעות רצון מלאה של מעבדיו לאורך שנים. הוא תיאר את תפקידו במפעל כייחודי, ומכאן חיוניותו למפעל, שיהא נכון לקבלו מייד עם שחרורו מכלאו.

מתווה גזירת הדין

28. ס' 40ג' לחוק העונשין מנחה את בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בשני שלבים: בשלב הראשון יקבע מתחם הענישה ההולם את מעשי הנאשם (על פי העקרון המנחה שבסעיף 40ב' לחוק, קרי קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו), ולשם כך על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; בשלב השני יגזר עונשו של הנאשם בתוך המתחם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ויש בידי בית המשפט לסטות מן המתחם, מטעמי שיקום (לקולה) ולשם הגנה על שלום הציבור (לחומרה).

29. כל אלה יפים לגזירת הדין כאשר עניין לנו באירוע אחד המהווה עבירה אחת. במקרה של ריבוי עבירות קובע סעיף 40ג' לחוק כהאי ליסנא:

"(א) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם... לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם... לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם.

(ג) בגזירת העונש לפי סעיף זה יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת."

30. את הנאשם שלפנינו הרשענו במספר עבירות, כמספר האירועים (רבים) בהם תקף מינית את הילדה. הואיל וכך צריכה, לכאורה, שתחול הוראת ס"ק 40ג'(ב), משמע עלינו לקבוע מתחם עונש הולם לכל אחד ואחד מן האירועים, ואחר כך בידינו לבחור אם לגזור את עונשו של הנאשם באחת, או לכל אירוע בנפרד (תוך חפיפה חלקית או מלאה בין העונשים).

31. לטעמנו, מושא כתב האישום שלפנינו מתאפיין במאפיינים, הצריכים פירוש שירחיב את הדרך לגזירת העונש לפי שהיתווה המחוקק. הדברים מכוונים לכך, שאת כתב האישום שלפנינו ניתן לחלק לשני חלקים, כאשר החלק האחד מתאר את מעשי הנאשם בילדה תיאור כללי, כשהוא נוגע בחזה, באבר מינה ובשאר מקומות בגופה, נשקה על פיה ועוד

כיו"ב, וכל זאת באירועים שאין אנו יודעים את מספרם, ואלה נפרשו על פני כחמש שנים, כאשר אין זה ברור כי בכל אירוע ואירוע הוא ביצע בה את כל אחד ואחד מן המעשים שיוחסו לו בחלק זה של כתב האישום. החלק השני של כתב האישום כולל תיאור של מספר אירועים מסוימים על פרטיהם, ואלה מהווים, מן הסתם, חלק מכלל המעשים שעשה הנאשם בילדה משך חמש שנות ההתעללות בה.

32. כאשר אלה הן הנסיבות, אין זה ברור כלל ועיקר אם אפשרית היא קביעתו של מתחם עונש הולם לכל אחד ואחד מן האירועים, ומכל מקום נראה בעינינו, כי דרך זו עשויה להחטיא את תכליתו של תיקון 113 ואת הדרך בה הוא ביקש לגזור את העונש. משום הדמיון בין שלל אירועי התקיפה המינית נראה בעינינו, כי בגדרו של סעיף 40'ג' לחוק נוכל לראות את מכלול האירועים שנפרשו בכתב האישום מְקֻשָּׁה אחת, משל היו אירוע אחד נמשך, ומכאן שנוכל לקבוע מתחם ענישה הולם אחד לפרשה כולה.

מתחם העונש ההולם

33. מכאן אנו באים לקביעת מתחם העונש ההולם.

מעללי הנאשם בילדה, על חומרתם הרבה, משתקפים היטב למקרא כתב האישום. עניין לנו בנאשם שתקף מינית פעמים אינספור ילדה, הצעירה ממנו בלמעלה מחמישים שנה, ובמשך כחמש שנים. הוא הפר אמון בסיסי שעשויה לתת ילדה באדם מבוגר בכלל, ובקרוב משפחה בפרט, קרוב משפחה אותו היא ראתה כסב. הוא ניצל את מעמדו זה, את סמכותו ואת מרותו עליה, את הקירבה שבין משפחתו למשפחתה, ואת המפגשים הרבים שבין בני שתי המשפחות על מנת לבצע בה את זממו, כשהוא נוגע בחזה מלקק ומוצץ אותו, מלטף את אבר מינה, מושיבה על איבר מינו הזקור ועוד כיו"ב מעשי התעללות מינית, הכל על מנת לבוא על סיפוקו המיני. כל אלה פגעו בגופה של הילדה ובכבודה, ונראה כי בעיקר בנפשה, נפש שנותרה מצולקת. קשה היה להיוותר אדיש נוכח דבריה קורעי הלב של הילדה, שנגדעו בְּאָבָם בבכי תמרורים מיד לאחר שהחלה מדברת ומטיחה בנאשם כי הרס את חייה. מצבה של הילדה ומצבה של המשפחה בעקבות חשיפת התקיפה המינית נפרשו בהרחבה רבה בתסקיר נפגעת העבירה, ואת תמציתם הבאנו לעיל.

34. מעשיו אלה של הנאשם פגעו, אין צריך לומר, בערכים חברתיים אחדים, ובהם שלמות גופה של הילדה וכבודה שנרמס. הפגיעה בה היא קשה, וחוששנו כי הותירה בנפשה צלקות, המחייבות טיפול אינטנסיבי וארוך טווח, וכפי שלמדנו מתסקיר נפגעת העבירה, מצפה לילדה האומללה מסע החלמה ארוך וקשה.

35. על יסוד כל הדברים הללו, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת בעבירות כגון אלה, אנו מוצאים לקבוע את מתחם העונש ההולם בין שש לבין תשע שנות מאסר. נוסף על כך נגזור על הנאשם מאסר מותנה, כמו גם פיצויים שיהא עליו לשלם לילדה, שיהלמו את חומרת מעשיו, ואת הנזק שהסב לילדה. ככל הנוגע לקנס, נוכח עונש המאסר בפועל ואורכו, נוכח פסיקתם של פיצויים בסכום משמעותי לילדה, וכיוון שהנאשם לא נהנה מטובת הנאה כלכלית ממעשיו בילדה, איננו מצאים לגזור על הנאשם קנס (ראו הערת בית המשפט העליון בנושא, ע"פ 2791/13 פלוני נ' מדינת ישראל, נבו (3.2.2014)).

העונש

36. הסניגור המלומד ביקשנו לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם, בשל סיכויי הטובים של הנאשם להשתקם. טענה זו אין בידינו לקבל. ראשית אין אנו רואים מהו הבסיס לטענה בדבר קיומו של "סיכוי של ממש לשיקום", כדרישת

ס"ק 40ד(א). שנית, אפילו היתה מתקיימת דרישת ס"ק 40ד(א), ובידי הנאשם היה להצביע על סיכוי של ממש לשיקומו, ס"ק 40ד(ב) לחוק מנחה את בית המשפט שלא לחרוג מן המתחם ההולם משיקולי שיקום, כאשר "מעשי העבירה ומידת אשמו של הנאשם הינם בעלי חומרה יתרה", "אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם...". לטעמנו, מעשי העבירה של הנאשם שלפנינו ומידת אשמו מתאפיינים בחומרה יתרה, שאינה מצדיקה כל סטיה לקולה ממתחם העונש ההולם כפי שקבענוהו, משיקולי שיקום.

37. את העונש מצאנו לגזור, אפוא, בתוך מתחם העונש ההולם, ולשם כך עלינו להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לפי שפורש סעיף 40א' לחוק.

38. לזכות הנאשם נוכל לראות את העובדה, כי הוא הודה במיוחס לו כבר בתחילת המשפט, ובכך חסך מן הילדה את הקושי שבעדות בבית המשפט, על כל המשתמע מכך.

מהודאתו של נאשם נודעת, על דרך הכלל, גם קבלת הדין, ובחובה היא טומנת קבלת אחריות למעשים והבעת חרטה עליהם. במקרה שלפנינו באו דברי החרטה וקבלת האחריות גם מפי הנאשם לפנינו, כמו גם בפני קצין המבחן. יחד עם זאת לא יכולנו שלא להתרשם, כי הנאשם עסוק, ראש לכל, בעצמו ובחורבן שהמיטה הפרשה על חייו שלו, ובאוזני קצין המבחן טרח לשרטט פסאדה חיובית על עצמו, תיאר את חייו האישיים והמשפחיים כמופתיים, והתקשה לראות את הבעייתיות בהתנהגותו. תחת קבלתה של אחריות כנה על המעשים הוא ניסה להסבירם ביתמותו, וברצונו להעניק חום ואהבה לילדה. אנו מתקשים לראות כיצד הענקת חום ואהבה מתיישבת עם ההתעללות המינית של הנאשם בילדה. ועל כל אלה, וכפי שלמדנו מן התסקיר, הנאשם מתקשה להעריך את ההשלכות של מעשיו על הילדה, כפי שהינו מתקשה לגלות כלפיה אמפטיה אמיתית. הוא הגדיל לעשות כאשר לשאלת הקצין אם לדעתו הסב לילדה נזק הוא השיב, כי מדובר בילדה חזקה, ולכן הוא סבור כי היא לא נפגעה. מכל אלה אנו למדים על נטילה חלקית, שלא לומר בעייתית, של אחריות על המעשים, והחרטה, אם היא קיימת אצל הנאשם, מכוונת לחשיפתם של מעשיו ולהשלכה שיש לכך על חייו שלו, אך לא של הילדה, שאותה הוא רואה כמי שלא יכולה היתה להיפגע ממעשיו, כיוון שהיא "חזקה".

39. לזכות הנאשם יש לראות, לכאורה, את העובדה כי אין בעברו הרשעות כלשהן בפלילים. 'לכאורה' אמרנו, כיוון ששקילת "עברו הנקי" של נאשם כשיקול להקלה בעונש מקורה במחשבה, כי הנאשם חי חיים נורמטיביים עד לאירוע מושא כתב האישום. כאשר עניין לנו במי שמשך כחמש שנים התעלל מינית בילדה, קשה לומר כי הנאשם חי חיים נורמטיביים. חיי התעללות בילדה אינם עשויים להתיישב עם כל נורמה של חברה בת תרבות.

40. לזכות הנאשם אנו נביא, בכל זאת, את העובדה, כי לבד מהתנהגותו המחליאה כלפי הילדה לאורך חמש שנים, הוא חי חיי משפחה ועבודה רגילים, ובתוך כך ראינו את עדות האופי של מעבדו, אם כי כאן עלינו לומר, כי חיוניותו של הנאשם **למפעל** אינה יכולה להוות שיקול לזכותו של הנאשם.

41. ככל הנוגע לגילו של הנאשם (64), לא יכולנו לראות בכך שיקול לקולה. כפי שפרשנו לעיל, גילו, ביחס לגילה של הילדה, פעל לרעתו בקביעת מתחם העונש ההולם. העובדה כי יהא עליו, בגילו המתקדם, לישוב מאחורי סורג וברית, אינה עשויה לפעול לזכותו, כאשר את העבירות המיוחסות לו הוא ביצע בגיל מתקדם.

42. בערבו של יום, ובהתחשב בכלל השיקולים שמנינו, אנו גוזרים על הנאשם את העונשים כלהלן:

א. שבע שנות מאסר וחצי (7.5) בפועל, ואלו יימנו מיום מעצרו, 8.9.2013.

- ב. שמונה עשרה חודשי מאסר על תנאי לשלוש שנים, והתנאי - הרשעה בעבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין, למעט עבירה לפי סעיף 352 לחוק העונשין.
- ג. תשלום פיצויים למתלוננת בסך של 100,000 ₪.

הבאנו לידיעת הנאשם את זכותו לערער על פסק הדין לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

נוכח העובדה, כי הדיון נתקיים בדלתיים סגורות מבקש בית המשפט את עמדת בעלי הדין לשאלה פרסומו של גזר הדין, בלא שמו של הנאשם.

החלטה

הננו מתירים את פרסום פסק הדין, כשתחת שמו של הנאשם יירשם "פלוגי".

ניתן והודע היום ט' אדר תשע"ד, 09/02/2014 במעמד הנוכחים.